

УДК 793.3:394.3]:005.336.5

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/91-2-19>**Віра СИНЕОК,***orcid.org/0000-0003-0623-1718*

заслужена артистка України,

доцент кафедри хореографії

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

(Київ, Україна) *v.synieok@kubg.edu.ua***Костянтин КАЛІЄВСЬКИЙ,***orcid.org/0000-0003-4202-4222*

аспірант кафедри режисури та хореографії

Львівського національного університету імені Івана Франка,

старший викладач кафедри хореографії

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

(Київ, Україна) *k.kaliievskiy@kubg.edu.ua***Костянтин ВІНОВОЙ,***orcid.org/0009-0008-2542-4084*

заслужений артист України,

доцент кафедри хореографії

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

(Київ, Україна) *k.vinovoi@kubg.edu.ua*

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК КРИТЕРІЙ ЯКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АМАТОРСЬКИХ КОЛЕКТИВІВ НАРОДНОГО ТАНЦЮ

Наукова стаття висвітлює ключові чинники підвищення рівня виконавської майстерності учасників аматорських хореографічних колективів засобами класичного танцю. Розглянуто вплив класичної дисципліни на загальну діяльність ансамблів народного танцю. Акцентовано увагу на впровадженні фахових компетентностей у навчально-виховний процес мистецької освіти.

Класичний танець, будучи основою багатьох танцювальних стилів, має важливе значення для формування естетичного смаку танцівників, розвитку художнього мислення і дає додатковий імпульс до розкриття творчого потенціалу. Визначено основні параметри, що характеризують вплив класичної лексики на виховання технічних навиків у танцівників, музичне сприйняття та сценічну виразність хореографічних форм. Особливу увагу приділено впровадженню класичного екзерсису в репетиційний процес колективів народного танцю, що стає важливим чинником зміцнення та покращення їх виконавського рівня.

У статті розкрито особливості формування культури виконавського руху, вдосконалення віртуозної техніки на засадах академічної дисципліни. Зазначено головні фактори збереження і розвитку сценічної виконавської майстерності, що є головним критерієм підвищення якісного рівня танцювального колективу загалом та виконавця зокрема. Наголошено на системності практичних занять, які впливають на формування тіла танцівника та його виконавських навичок.

У статті розглянуто методичні аспекти освітнього процесу, що є запорукою якісної підготовки майбутніх керівників аматорських хореографічних колективів. Впровадження на постійній основі уроків класичного танцю в репетиційний процес сприятимуть не тільки удосконаленню танцювальної майстерності, а й впливають на формування гармонійної дисциплінованої особистості. Варто зазначити, що використання різних педагогічних методів в поєднанні з новаторськими ідеями, новітніми технологіями сприятимуть зміцненню методичної бази та запустять процес інтеграції класичного танцю в аматорські колективи народного танцю.

Ключові слова: хореографія, класичний танець, колективи народного танцю, виконавська майстерність.

Vira SYNIEOK,

orcid.org/0000-0003-0623-1718

Honored Artist of Ukraine,

Assistant Professor at the Department of Choreography

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

(Kyiv, Ukraine) v.synieok@kubg.edu.ua

Kostiantyn KALIIEVSKIY,

orcid.org/0000-0003-4202-4222

Postgraduate at the Department of Directing and Choreography

Ivan Franko Lviv National University,

Senior Lecturer at the Department of Choreography

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

(Kyiv, Ukraine) k.kaliievskiy@kubg.edu.ua

Kostiantyn VINOVOI,

orcid.org/0009-0008-2542-4084

Honored Artist of Ukraine,

Associate Professor at the Department of Choreography

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

(Kyiv, Ukraine) k.vinovoi@kubg.edu.ua

CLASSICAL DANCE AS A CRITERION FOR THE QUALITY OF AMATEUR FOLK DANCE GROUPS

This scientific article highlights the key factors in improving the performance skills of members of amateur dance groups through classical dance. It examines the influence of classical discipline on the overall activities of folk dance ensembles. Emphasis is placed on the introduction of professional competencies into the educational process of arts education.

Classical dance, being the basis of many dance styles, is important for the formation of dancers' aesthetic taste and the development of artistic thinking, and gives an additional impetus to the disclosure of creative potential. The main parameters characterising the influence of classical vocabulary on the development of technical skills in dancers, musical perception and the stage expressiveness of choreographic forms are identified. Particular attention is paid to the introduction of classical exercises into the rehearsal process of folk dance groups, which is an important factor in strengthening and improving their performance level.

The article reveals the peculiarities of the formation of the culture of performing movement and the improvement of virtuoso technique based on academic discipline. The main factors for the preservation and development of stage performance skills are identified, which is the main criterion for improving the quality of the dance ensemble in general and the performer in particular. The systematic nature of practical classes that influence the formation of the dancer's body and performance skills is emphasised.

The article examines the methodological aspects of the educational process, which is the key to the high-quality training of future leaders of amateur choreographic ensembles. The introduction of classical dance lessons into the rehearsal process on a permanent basis will not only contribute to the improvement of dance skills, but also influence the formation of a harmonious and disciplined personality. It should be noted that the use of various pedagogical methods in combination with innovative ideas and the latest technologies will contribute to strengthening the methodological base and launch the process of integrating classical dance into amateur folk dance groups.

Key words: *choreography, classical dance, folk dance groups, performing skills.*

Постановка проблеми. Передумовою для наукового дослідження визначеної теми стало вивчення діяльності аматорських хореографічних колективів народного танцю Київської області. Не зважаючи на важливу роль танцювальних колективів у збереженні національних традицій, актуальними залишаються вимоги до художнього рівня учасників колективів. Одним із важливих чинників, що впливає на результат виконавської діяльності, є застосування у репетиційній практиці усталених класичних методичних принципів,

що сприяють формуванню академічних навиків виконавської майстерності. Опанування досвіду роботи практиків й науковців дозволило привернути увагу до важливості використання класичного танцю в репетиційному процесі хореографічних ансамблів народного танцю, вдосконалення навчального процесу, а також формування підґрунтя для професійного майбутнього учасників колективів дозволило впровадження фахової компетентності в практичну складову мистецької хореографічної освіти.

Аналіз останніх досліджень. Наукові розвідки щодо теоретично-методологічних засад у галузі мистецької освіти, зокрема впровадження класичного танцю як фундаментальної дисципліни у навчально-виховний процес аматорських колективів відображені частково у наукових працях Г. Березової, Л. Цветкової, С. Забрєдовського, С. Шалапи, Н. Корисько, а також у численних публікаціях педагогів-хореографів.

Формування виконавської культури засобами класичного танцю висвітлено в статті «Ключові фактори розвитку виконавських компетентностей засобами класичного танцю» (Шевцова, Сухар, Вейгеші, 2025) групою авторів: І. Шевцової, К. Сухар, Я. Вейгеші. Вони дослідили ключові аспекти формування виконавської хореографічної культури засобами класичного танцю як головного чинника фахової компетентності. Автори акцентують увагу не тільки на техніці виконання, яка покращується завдяки академічній дисципліні, а й зміні у візуальному сприйнятті удосконаленої естетичної складової танцювальної композиції.

Дослідження впливу школи класичного танцю розкрито в статті О. Бикової «Значення дисципліни “класичний танець” у підготовці майбутніх учителів хореографії» (Бикова, 2023). Автор зосереджується на актуальних питаннях доцільності впровадження академічних принципів класичного танцю в освітні програми підготовки фахівців у галузі хореографічного мистецтва. В науковій праці звертається увага на широкий спектр академічного стилю, що дозволяє не тільки покращити танцювальні навички, а й сприяє комплексному розвитку гармонійної особистості.

Питання формуючих принципів академічної дисципліни зачеплено в роботі В. Замлинного «Гнучкість як важлива фізична якість виконавця класичного танцю» (Замлинний, 2024). Автор зазначає, що класична школа не тільки впливає на загальний рівень виконавської майстерності а й надає танцівнику можливість відчувати своє тіло на новому рівні, поглибити свій внутрішній досвід.

У статті «Формування професійної компетенції фахівців класичної хореографії, як фундаменту танцювального мистецтва» (Щудрук, Лобінцева, 2024) Д. Щудрук та А. Лобінцева проводять дослідження педагогічних методів, які ґрунтуються на класичних підходах, що активно сприяють вихованню технічних навиків та формуванню професійної культури у майбутніх фахівців в галузі хореографії. Автор звертає увагу на компетентний підхід, який є дієвим інструментом підвищення якості освітньої компоненти професійної підготовки хореографів.

Реформи останніх років у царині хореографічної освіти знайшло своє відображення у статті Ю. Сивоконя «Дисципліна “класичний танець” в системі підготовки майбутнього хореографа на сучасному етапі» (Сивоконь, 2022). Автор розглядає завдання цілісної підготовки майбутнього хореографа як універсального фахівця. Володіння навичками танцювальної майстерності та педагогічними методиками викладання хореографічних дисциплін на думку автора сприяють науковому осмисленню нових можливостей та підходів, що сприяють підвищенню рівня фахової компетентності. Зазначені конкретні прийоми, засоби, техніки педагогічної діяльності варто розглядати в науковій площині, що не втратила актуальності в сучасному освітньому просторі.

Класичний танець як найефективніша система розвитку танцівника досліджено у статті Л. Андрощук «Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена» (Андрощук, 2022). Автор розглядає основні етапи історичного становлення класичного танцю в порівняльному контексті різних шкіл, що став фундатором навчально-виховного процесу танцівників та спортсменів. Школа класичного танцю із сформованою системою методичних принципів залишається потужним інструментом, який не втратив актуальності і в сучасних реаліях фахової освіти.

Мета статті. Проаналізувати роль класичного танцю як важливого чинника у формуванні виконавської майстерності виконавців та визначити його значення у підвищенні рівня танцювальної виразності аматорських хореографічних колективів.

Виклад основного матеріалу. Досліджуючи діяльність аматорських хореографічних колективів народного танцю Київської області, важливо підкреслити роль класичного танцю як фундаментального компонента для підвищення виконавської майстерності учасників колективів. Незважаючи на те, що народний танець має свої стилістичні особливості, ритмічну організацію та емоційно-сміслову наповнення, саме класичний танець забезпечує базову технічну та естетичну платформу для якісного виконання танцювальних номерів.

Як зазначено у статті В. Мартиненко та Л. Козинко «Формування виконавської майстерності на заняттях класичного танцю в хореографічних колективах»: «Виконавська майстерність майбутнього артиста балету – це характеристика високого рівня виконавської діяльності, що передбачає здатність до глибокого осягнення змісту танцю, виявлення власного ставлення до його художніх образів, технічно досконалого та артистичного втілення хореографіч-

ного твору» (Мартиненко, Козинко, 2019: 38). Отже критерії якості виконавської майстерності учасників хореографічних колективів лежать в площині класичного танцю.

Важливо виокремити ключові аспекти хореографічної підготовки на засадах класичної школи. Це насамперед технічна підготовка, зокрема елементи класичного танцю, які формують у танцівника правильну поставу, координацію рухів, гнучкість, стрибучість та силу. Саме ці навички забезпечують чітке і виразне виконання народно-сценічних рухів, які потребують високого вміння володіння танцівника своїм тілом. У більшості провідних колективів Київської області впровадження занять із класичного танцю є обов'язковою частиною навчально-виховного процесу.

В статті «Формування хореографічних умінь та навичок у студентів-хореографів засобами класичного танцю» О. Бикова зазначає: «Танець – мистецтво пластичне. Тіло виконавця є засобом вираження ідей, думок, змісту танцювального твору. Тому, чим краще виконавець ним володітиме, тим яскравіше і виразніше стане його танцювальна мова, яка є фундаментом виконавської майстерності. Класичний танець є основою всіх сценічних видів танцю. Заняття класичним танцем – трудомістка навчальна робота, скрупульозне відпрацювання танцювальних рухів, щоденні заняття над своїм тілом, спрямовані на розтягування, зміцнення та підготовку м'язів, суглобів та зв'язок до танцювальної практики. За багатовікову історію класичний танець виробив та затвердив свою термінологію та систему підготовки не лише артистів балету, педагогів-хореографів, а й виконавців інших жанрів хореографічного мистецтва» (Бикова, 2023: 4–5).

Завдяки класичному танцю учасники хореографічних колективів засвоюють культуру сценічного руху, пластику рук, міміку та загальну виразність, що є важливим для створення цілісного художнього образу. Висока якість виконання народного танцю нерозривно пов'язано з умінням «нести» рух, зберігаючи легкість та органічність, що формує класичний екзерсис. В. Мартиненко та Л. Козинко в своїй праці наголошують: «Для того, щоб рух був виразним і красивим, він повинен бути правильним, вільним і невимушеним. Цього можна досягти лише в процесі системного тренування, тоді тіло людини набуває струнності та стає міцним і гнучким, а рухи – гармонійними й завершеними» (Мартиненко, Козинко, 2019: 38).

Під час участі аматорських хореографічних колективів у обласних, регіональних та всеукраїнських конкурсах та фестивалях журі, як правило,

звертає увагу не лише на оригінальність та драматургію постановки, але й на технічну чистоту виконання. Як зазначає Л. Цветкова в статті «Виконавська культура як один із факторів хореографічного виховання»: «Інтерес до скарбниці народного танцювального мистецтва яскраво підтверджується багатьма фестивалями-конкурсами, які постійно проводяться в різних куточках України, близькому і далекому зарубіжжі. Перегляд деяких з них дає підставу зробити певні висновки, відокремити ряд типових проблем, що потребують розв'язання, бо нехтування ними шкодитиме не тільки подальшому розвитку хореографічного мистецтва, а й справі виховання національної самосвідомості, розумінню самотності народної танцювальної культури. Одним із головних факторів її збереження й розвитку є виконавська майстерність, яка була і значною мірою залишається основним показником рівня хореографічного колективу. Суттєвою базою її формування є школа класичного танцю, яка з цілковитою підставою вважається незамінною системою виховання танцюриста» (Цветкова, 2004: 22).

Отже варто визнати, що класичний танець виконує функцію еталону, за яким можна об'єктивно оцінити підготовленість колективу незалежно від його підпорядкування чи розташування. Аматорські хореографічні колективи, які включають у навчальний процес урок класичного танцю, мають вищий рівень виконавської майстерності, що є запорукою підвищення їх шансів на успіх у провідних фестивалях і конкурсах. Саме тому все більше танцювальних колективів прагнуть до інтеграції академічної хореографії у свій навчально-виховний процес.

В. Замлинний у своїй роботі зазначив: «Класичний танець є системою, яка не лише навчає танцівника виконувати певні пози і рухи, але і формує його тіло, роблячи його дисциплінованим та гнучким. Під час тренувань у класичному танці танцівники розвивають м'язи, покращують свою стійкість і координацію рухів. Це допомагає їм контролювати своє тіло та рухи з великою точністю і експресією. Крім того, класичний танець сприяє розвитку чутливості та виразності виконавця, адже кожний рух повинен бути зрозумілим і виразним» (Замлинний, 2024: 287).

Високий рівень фахової підготовки керівника аматорського хореографічного колективу, який володіє методикою викладання класичного танцю, дозволяє ефективно використати свої знання задля досягнення якісного результату в навчальному процесі. Д. Щудрук та А. Лобінцева стверджують: «Регулярні заняття з класичної хореографії є

невідмінною умовою творчих успіхів як кожного окремого танцівника, так і колективу в цілому. Багатьма відомими практиками-хореографами доведено, що без регулярних занять з класичної хореографії, обмежуючись тільки роботою над репертуаром, не можна добитися високої танцювальної техніки та виразного виконання. Відсутність тренувальних вправ з класичної хореографії, перш за все, відбивається на техніці виконання. Без навичок основ класичного танцю не можливі ні краса, ні правильність танцювальних рухів, ні грація виконання танцю» (Щудрук, Лобінцева, 2024: 183).

Активна співпраця педагога і учасника колективу сприяє досягненню єдності морального і естетичного виховання, довірливого ставлення до авторської методики викладача, що націлена на досягнення хороших результатів. Педагог вибудовує своєрідну концепцію викладання класичного та народно-сценічного танцю, що суттєво сприяє гармонійному розвитку танцівників аматорських хореографічних колективів. Г. Березова у своїй праці зазначає «Рухи класичного екзерсису вводяться з митою підвищення культури танцю, розкриття естетики і краси танцювальної форми» (Березова, 1989: 119).

Таким чином класичний танець не тільки впливає на техніку виконання танцювальних форм, а й слугує універсальним інструментом удосконалення художньої майстерності хореографічних композицій. Його використання у навчально-виховному процесі є обґрунтованим з точки зору естетики, педагогіки та мистецької доцільності. Саме тому класичний танець є наріжним каменем у хореографічній підготовці вихованців аматорських хореографічних колективів.

Висновки. Класичний танець є ефективним інструментом підвищення якості виконавської майстерності в аматорських хореографічних колективах. Його потужний потенціал стає підґрунтям для удосконалення технічних та естетич-

них навиків, важливим чинником у формуванні сценічної досконалості. Ю. Сивоконь зазначає, що «Класичний танець на всіх етапах становлення і розвитку хореографічної освіти є фундаментом навчання майбутніх фахівців в галузі танцювального мистецтва та дисципліною, яка формує виконавські практичні навички та вміння танцівника: «лексичну» основу майбутнього балетмейстера-постановника, творця хореографічних комбінацій, етюдів, композицій і вистав; науково-теоретичний фундамент методики викладання хореографічних дисциплін» (Сивоконь, 180).

Наявність класичної підготовки у навчально-виховному процесі аматорських колективів позитивно впливає на технічну досконалість, виразність танцювального руху, культуру виконання та цілісність хореографічного образу. Класичний танець виступає універсальним інструментом для підвищення виконавської майстерності виконавців, що дозволяє бути конкурентно спроможним у творчому змаганні за першість у фестивалях-конкурсах найвищого рівня. Підсилення народно-сценічного танцю рухами та технікою класичного танцю сприяє збагаченню творчого потенціалу колективу, розширює межі стилізації та інтерпретації народного танцю та сприяє появі нових хореографічних форм. Професійна компетентність керівника хореографічного колективу, який володіє методикою викладання класичного танцю, є визначальним чинником у підвищенні виконавської майстерності учасників колективу та загальним художнього рівня ансамблю.

Отже, класичний танець у навчально-виховному процесі аматорських хореографічних колективів народного танцю має не лише методичне й освітнє, а й стратегічне значення. Його інтеграція в навчальний процес є необхідною умовою для досягнення високої художньої якості, професійного росту учасників, та утвердження колективу на провідних позиціях у сучасному хореографічному просторі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук Л. Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2022; 2: 54–58. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.2.54-58>
2. Березова Г. Хореографічна робота з дошкільнятами. 2 видання. Київ : Музична Україна, 1989. 208 с.
3. Бикова О. Формування хореографічних умінь та навичок у студентів-хореографів засобами класичного танцю. *Академічні візії*, 2023. Вип. 24. С. 1–11. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/644/575>
4. Бикова О. Значення дисципліни «Класичний танець» у підготовці майбутніх учителів хореографії. *Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи. матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф., м. Умань, 19–20 жовт. 2023 р.* Умань : ВПЦ «Візаві», 2023. С. 18–22.
5. Замлинний В. Гнучкість як важлива фізична якість виконавця класичного танцю. *Актуальні проблеми розвитку українського та зарубіжного мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (с. Світязь Шацького району Волинської області, 24–26 травня 2024 року); Волинський національний університет імені Лесі Українки. Львів-Торунь, 2024. С. 286–288. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-91>*

6. Мартиненко В., Козинко Л. Формування виконавської майстерності на заняттях класичного танцю в хореографічних колективах. *Хореографічна культура і освіта : проблеми та перспективи : Зб. матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції, Київ 30 квітня – 1 травня 2019 р.* Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. С. 37–40.

7. Сивоконь Ю. Дисципліна «Класичний танець» в системі підготовки майбутнього хореографа на сучасному етапі. *Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи : Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (23–24 листопада 2022 р.)*. Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. С. 177–181.

8. Цветкова Л. Виконавська культура як один з факторів хореографічного виховання. *Роль народної хореографії в збереженні культурного розмаїття світу: Матеріали науково-практичної конференції 26 квітня 2004 р.* Київ, 2004. С. 22–23.

9. Шевцова І., Сухар К., Вейгеші Я. Ключові фактори розвитку виконавських компетентностей засобами класичного танцю. *Молодий вчений*. 2025. 1 (132), С. 61–64. DOI <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2025-1-132-32>

10. Щудрук Д., Лобінцева А. Формування професійної компетенції фахівців класичної хореографії, як фундаменту танцювального мистецтва. *Тенденції і перспективи розвитку хореографічного мистецтва у контексті культурно-освітніх процесів : зб. наук. праць І Всеукр. наук.-практ. конф., 23–25 трав. 2024 р.* Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. С. 180–184. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/16838>

REFERENCES

1. Androschuk L. (2022) *Evolutsiia klasychnoho tantsiu v konteksti rozvytku tantsivnyka ta sportsmena*. [The evolution of classical dance in the context of the development of a dancer and athlete.] *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu*. 2: 54–58. [in Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.2.54-58>

2. Berezova H. (1989) *Khoreohrafichna robota z doshkilniatamy. 2 vydannia*. [Choreographic work with preschoolers. 2nd edition.] Kyiv : Muzychna Ukraina. 208 s. [in Ukrainian].

3. Bykova O. (2023) *Formuvannia khoreohrafichnykh umin ta navychok u studentiv-khoreohrafov zasobamy klasychnoho tantsiu*. [Formation of choreographic skills and abilities in choreographer students through classical dance.] *Akademichni vizii*. Vyp. 24. S. 1–11. [in Ukrainian]. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/644/575>

4. Bykova O. (2023) *Znachennia dystsypliny «Klasychnyi tanets» u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv khoreohrafi*. [The importance of the discipline “Classical Dance” in the training of future choreography teachers.] *Teoretyko-metodolohichni aspekty mystetskoï osvity: zdobutky, problemy ta perspektyvy. materialy IX Mizhnar. nauk.-prakt. konf., m. Uman, 19–20 zhovt. 2023 r.* Uman : VPTs «Vizavi». S. 18–22. [in Ukrainian].

5. Zamlynnyi V. (2024) *Hnuchkist yak vazhlyva fizychna yakist vykonavtsia klasychnoho tantsiu*. [Flexibility as an important physical quality of a classical dance performer.] *Aktualni problemy rozvytku ukrainskoho ta zarubizhnoho mystetstv: kulturolohichni, mystetstvoznachnyi, pedahohichni aspekty : materialy IX Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (s. Svitiaz Shatskoho raionu Volynskoi oblasti, 24–26 travnia 2024 roku) ; Volynskiy natsionalnyi universytet imeni Lesi Ukrainky. Lviv-Torun*. S. 286–288. [in Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-91>

6. Martynenko V., Kozynko L. (2019) *Formuvannia vykonavskoi maisternosti na zaniattiakh klasychnoho tantsiu v khoreohrafichnykh kolektyvakh*. [Formation of performing skills in classical dance classes in choreographic groups.] *Khoreohrafichna kultura i osvita : problemy ta perspektyvy : Zb. materialiv I Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, Kyiv 30 kvitnia – 1 travnia 2019 r.* Kyiv : Vydavnytstvo NPU imeni M.P. Drahomanova. S. 37–40. [in Ukrainian].

7. Syvokon Yu. (2022) *Dystsyplina «Klasychnyi tanets» v systemi pidhotovky maibutnoho khoreohrafa na suchasnomu etapi*. [The discipline “Classical Dance” in the system of training a future choreographer at the current stage.] *Teoretyko-metodolohichni aspekty mystetskoï osvity: zdobutky, problemy ta perspektyvy : Materialy IKh Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (23–24 lystopada 2022 r.)*. Uman : VPTs «Vizavi». [in Ukrainian].

8. Tsvietkova L. (2004) *Vykonavska kultura yak odyin z faktoriv khoreohrafichnoho vykhovannia*. [Performing culture as one of the factors of choreographic education.] *Rol narodnoi khoreohrafi v zberezheni kulturnoho rozmaittia svitu: Materialy naukovo-praktychnoi konferentsii 26 kvitnia 2004 r.* Kyiv. S. 22–23. [in Ukrainian].

9. Shevtsova I., Sukhar K., Veiheshi Ya. (2025) *Kliuchovi faktory rozvytku vykonavskykh kompetentnostei zasobamy klasychnoho tantsiu*. [Key factors in the development of performance competencies through classical dance.] *Molodyi vchenyi*, 1 (132), S. 61–64. [in Ukrainian]. DOI <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2025-1-132-32>

10. Shchudruk D., Lobintseva A. (2024) *Formuvannia profesiinoi kompetentsii fakhivtsiv klasychnoi khoreohrafi, yak fundamentu tantsiuvalnoho mystetstva*. [Formation of professional competence of classical choreography specialists as the foundation of dance art.] *Tendentsii i perspektyvy rozvytku khoreohrafichnoho mystetstva u konteksti kulturno-osvitnikh protsesiv : zb. nauk. prats I Vseukr. nauk.-prakt. konf., 23–25 trav. 2024 r.* Poltava : Natsionalnyi universytet imeni Yuriiia Kondratiuka. S. 180–184. [in Ukrainian]. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/16838>

Дата першого надходження рукопису до видання: 05.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 24.10.2025

Дата публікації: 24.11.2025